

## S İ R K Ü L E R R A P O R

FON DENETİM YMM. VE BAĞIMSIZ DENETİM A. Ş.' nin müşterilerine özel bir hizmetidir. İzinsiz çoğaltılamaz. İktibas edilemez.

**SİRKÜLER TARİHİ** : 15 / 08 / 2018  
**SİRKÜLER SAYISI** : 2018 / 053  
**SİRKÜLER KONUSU** : Perakende Satış Fişi İle Belgelendirilen Giderlere İlişkin Kdv'nin İndirimi Hak.

Bilindiği üzere 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun Faturanın Tarifi başlıklı 229. maddesi ve müteakip maddelerinde mal teslimi ile hizmet ifasının gerçekleşmesi halinde hangi cinsten mükelleflerin hangi türden belgeleri tanzim edeceği ve / veya satın alan mükellef tarafından hangi belgelerin tanzim olunabileceği hüküm altına alınmıştır. Ancak mezkûr kanunun **Fatura Kullanma Mecburiyeti** başlıklı maddesinde ise aşağıda yer alan ifadelere yer verilmiştir.

### **Fatura Kullanma Mecburiyeti** **Madde 232**

Birinci ve (4369 sayılı Kanununun 81/A-7 nci maddesiyle değiştirilen ibare Yürürlük: 1.1.1999) ikinci sınıf tüccarlar kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;
2. Serbest meslek erbabına;
3. Kazançları (4369 sayılı Kanununun 81/A-7 nci maddesiyle değiştirilen ibare Yürürlük: 1.1.1999)basit usulde tesbit olunan tüccarlara;
4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
5. Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlara da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

(Değişik: 23/6/1982 - 2686/28 md.) (4444 sayılı Kanununun 13/C-4 maddesiyle değişen ibare Yürürlük; 14.8.1999) Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tesbit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin (4444 sayılı Kanununun 13/C-4 maddesiyle belirlenen miktarlar Yürürlük; 14.8.1999) 50.000.000 lirayı (490 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2018'dan itibaren 1.000, -TL) geçmesi veya bedeli 50.000.000 liradan (490 Sıra No.lu V.U.K Genel Tebliği ile 1.1.2018'dan itibaren 1.000, -TL) az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir.

Diğer taraftan 213 Sayılı Vergi Usul Kanununun **Perakende Satış Vesikaları** başlıklı 233. Maddesinde ise “(Değişik: 23/6/1982 - 2686/29 md.) Birinci ve (4369 sayılı Kanununun 81/A-7 nci maddesiyle değiştirilen ibare) ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışları ve yaptıkları işlerin bedelleri aşağıdaki vesikalardan herhangi biri ile tevsik olunur.

1. Perakende satış fişleri;
2. Makineli kasaların kayıt ruloları;
3. Giriş ve yolcu taşıma biletleri.

*Perakende satış fişi, makineli kasaların kayıt ruloları ve biletlerde, işletme veya mükellefin adı, düzenlenme tarihi ve alınan paranın miktarı gösterilir.*

*Perakende satış fişi ile giriş ve yolcu taşıma biletleri seri ve sıra numarası dahilinde teselsül ettirilir. Bu fiş ve biletler kopyalı iki nüsha olarak tanzim edilir ve bir nüshası müşteriye verilir. Makineli kasa kullanılıp da müşteriye fiş (makineli kasanın önceki fıkrada belirtilen malumatı ihtiva eden fişi) verilmemesi halinde, perakende satış fişi tanzimi ve müşteriye verilmesi mecburidir.” İfadelerine yer verilmek suretiyle birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışları ve yaptıkları işlerin bedellerini; perakende satış fişleri, makineli kasaların kayıt ruloları veya giriş ve yolcu taşıma biletleri ile tevsik edebilecekleri hüküm altına alınmıştır.*

Gerek Katma Değer Vergisi Genel Uygulama Tebliği, gerek 204 Seri Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ve gerekse 206 Seri Nolu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğlerinde ise bu durumlarla ilgili olarak istisnalar getirilmiştir. Buna göre **mükelleflerin ticari faaliyetlerine ilişkin olarak işyerlerinde kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın aldıkları (kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri gibi) ve bedeli fatura düzenleme mecburiyetini belirleyen kanuni haddi aşmayan mal ve hizmet bedelleri için düzenlenen perakende satış veya yazar kasa fişlerinin gider belgesi olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür. İşletmenin tüketimi dışında satışa konu olacak mal ve hizmetlerin alımlarında ise bedeli ne olursa olsun fatura düzenlenmesi defterlere faturalara dayanılarak kayıt yapılması gerektiği açıklanmıştır.**

Ayrıca, 275 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile de, taksi işleten mükelleflerden alınan ve tutarı fatura düzenleme mecburiyetine ilişkin kanuni haddi aşmayan perakende satış fişlerinin de, gider belgesi olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Ancak şirket personellerinin iş seyahatlerinde yaptığı çeşitli masrafların gelir veya kurumlar vergisi matrahının tespitinde indirim unsuru olarak mütalaa edilerek varsa belge üzerinde gösterilen KDV tutarının indirim konusu yapılabilmesi için yapılan harcamanın fatura ile tevsiki şartı aranmaktadır. Nitekim T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü tarafından verilen 04.10.2011 tarih 4.35.16.01-176300-500 sayılı mükteza ile T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü tarafından verilen 28.11.2011 tarih B.07.1.GİB.4.35.17.01-35-02-685 sayılı müktezada *iş seyahatine giden şirket personellerinin seyahatle ilgili olarak ve sehayat esnasında yaptıkları harcamaların kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi ve şayet varsa belge üzerinde hesaplanan KDV tutarının indirim konusu yapılabilmesi için harcamanın fatura ile tevsik edilmesi gerekmekte olduğu görüşlerine yer verilmiş olup en son olarak T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları KDV – ÖTV Grup Müdürlüğü tarafından verilen 04.04.2018 tarih 39044742-130[Özelge]-E.333687 sayılı müktezada *iş seyahatine giden şirket personellerinin seyahatle ilgili olarak ve sehayat esnasında yaptıkları harcamaların kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi ve şayet varsa belge üzerinde hesaplanan KDV tutarının indirim konusu yapılabilmesi için harcamanın fatura ile tevsik edilmesi gerekmekte olduğu hususu tekrar edilmiştir.**

Sonuç olarak;

Olası inceleme esnasında gelir veya kurumlar vergisi ile KDV yönünden cezalı tarhiyatlar başta olmak üzere sair olumsuz durumlarla karşılaşmamak adına gerek işyeri sahipleri gerekse muhasebe birimi çalışanları ile yetkililerinin seyahate giden personellerin harcamalarının fatura ile tevsiki hususuna dikkat etmesi gerekmektedir.

Ayrıca iş seyahatine çıkan personellere münhasır olarak;

- ✓ İlgili personelin görevli olduğunun tevsiki bağlamında ilgili görevlendirme yazısının mevcudiyeti;
- ✓ Görevli personeller için 6245 Sayılı Harcırah Kanununun götürü gider hükümlerinin işletilmesi;
- ✓ Götürü usulüne göre ödenen harcırahlara ait harcamaların tevsikinde ise fatura ile tevsik hususuna dikkat edilmesi gerektiği;

Hususları yeminli mali müşavirliğimiz tarafından tavsiye olunmaktadır.

**YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİR  
YILDIRIM BEYAZIT AKHAN**

Ekler :

- 1- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü tarafından verilen 04.10.2011 tarih 4.35.16.01-176300-500 sayılı mükteza
- 2- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı İzmir Vergi Dairesi Başkanlığı Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü tarafından verilen 28.11.2011 tarih B.07.1.GİB.4.35.17.01-35-02-685 sayılı mükteza
- 3- T. C. Gelir İdaresi Başkanlığı İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı Gelir Kanunları KDV – ÖTV Grup Müdürlüğü tarafından verilen 04.04.2018 tarih 39044742-130[Özelge]-E.333687 sayılı mükteza

T.C.  
GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI  
İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI  
Mükellef Hizmetleri Gelir Vergileri Grup Müdürlüğü

Sayı: .4.35.16.01-176300-500

04/10/2011

**Konu :** Perakende satış ve yazar kasa fişlerinin gider kaydedilip kaydedilemeyeceği ile KDV'nin indirilip indirilemeyeceği hk.

İlgide kayıtlı özelge talep formunuzda; şirketiniz tarafından iş yerinde kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın alınan ve bedeli fatura düzenleme mecburiyetini belirleyen kanuni haddi aşmayan mal ve hizmet bedelleri (Gıda, şeker, çay, ekmek, mutfak tüpü, yemek, gazete, hırdavat, sabit kıymet bakım-onarımı vb.) ile şirket çalışanlarınızın görevli olarak çıktığı iş seyahatlerinde satın almış olduğu (yemek, otopark, otoban geçiş ücreti, taksi ücreti, oto yıkama vb.) hizmet bedelleri için mal ve hizmet satan kişilerce düzenlenen perakende satış fişleri ile yazar kasa fişlerinin gider belgesi olarak kullanılmasının mümkün olup olmadığı ve katma değer vergisinin indirim konusu yapılıp yapılamayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

### **Vergi Usul Kanunu Yönünden**

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesinin (b) bendinde; "Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır." denilmiş, vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin yemin hariç her türlü delille ispatlanabileceği belirtilmiştir.

Anılan bent hükmü uyarınca, yapılan genel giderlerin indirim konusu yapılabilmesi için, söz konusu giderlerle kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında doğrudan ve açık bir illiyet bağının bulunması gerekmekte olup bu mahiyette olmayan giderlerin ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılması mümkün değildir.

Öte yandan, anılan Kanunun 232 nci maddesinde; fatura düzenlemek zorunda olan mükellefler sayılarak, bu kimselerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışları ve yaptıkları işlerin bedelleri karşılığında perakende satış fişi düzenleyecekleri hükme bağlanmıştır.

Konu ile ilgili olarak, 204 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde;

"Ancak, mükelleflerin ticari faaliyetlerine ilişkin olarak; işyerlerinde kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın aldıkları (Kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri gibi) ve bedeli fatura düzenleme mecburiyetini belirleyen Kanuni haddi aşmayan diğer bir anlatımla perakende satış fişi (veya yazar kasa fişi) düzenleme sınırları içinde kalan mal ve hizmet bedelleri için düzenlenen perakende satış veya yazar kasa fişlerinin gider belgesi olarak kabul edilmesi 213 sayılı Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye dayanılarak uygun görülmüştür.

İşletmenin tüketimi dışında satışa konu olacak mal ve hizmetlerin alımlarında ise bedeli ne olursa olsun fatura düzenlenmesi defterlere faturalara dayanılarak kayıt yapılması gerekmektedir."

Ayrıca, 206 sıra numaralı Vergi Usul Genel Tebliğinin (G) bölümünde; "3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanununun ilgili hükümleri gereğince mükelleflerin, faaliyetleri ile ilgili olarak yapmış oldukları mal ve hizmet alımlarına ilişkin alış vesikalarında ayrıca gösterilen katma değer vergisinin, belgelerin kanuni defterlere kaydedilmiş olması şartıyla, vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden indirilmesi mümkün bulunmaktadır.

Bu durumda, sözü edilen Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde gider belgesi olarak kabul edilen perakende satış veya yazar kasa fişlerinde ayrıca gösterilen katma değer vergisi, bu belgelerin kanuni defterlere de kaydedilmesi şartıyla, genel hükümler çerçevesinde indirim konusu yapılacaktır.”

açıklamalarına yer verilmiştir.

**Buna göre, fatura düzenleme haddinin altında kalan mal ve hizmetler için alınan perakende satış veya yazar kasa fişlerinin gider belgesi olarak kullanılması mümkün bulunmaktadır.**

### **Kurumlar Vergisi Kanunu Yönünden**

5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun “Safi Kurum Kazancı” başlıklı 6 ncı maddesinde; kurumlar vergisinin, mükelleflerin bir hesap dönemi içinde elde ettikleri safi kurum kazancı üzerinden hesaplanacağı ve safi kurum kazancının tespitinde Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümlerinin uygulanacağı hüküm altına alınmıştır. Bu hükümler uyarınca tespit edilecek kurum kazancından Kurumlar Vergisi Kanununun 8 inci maddesi ile Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde yer alan giderler indirilebilecektir.

Gelir Vergisi Kanununun “İndirilecek giderler” başlıklı 40 ıncı maddesinde, ticari kazancın tespitinde indirim konusu yapılacak giderler tadadi olarak sayılmış olup anılan maddenin birinci fıkrasının (1) numaralı bendinde, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin, safi ticari kazancın tespitinde indirilecek gider olarak kabul edileceği belirtilmiş bulunmaktadır.

**Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde, söz konusu mal ve hizmet alımlarına ilişkin giderlerin; kazancın elde edilmesi ve idamesi arasında doğrudan ve açık illiyet bağının bulunması, keyfi olmaması, işyerinde kullanılmak ve tüketilmek üzere satın alınmış olunması halinde, kurum kazancının tespitinde indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.**

### **Katma Değer Vergisi Kanunu Yönünden**

Katma Değer Vergisi Kanununun “Vergi İndirimi” başlıklı 29 uncu maddesinde, mükelleflerin, yaptıkları vergiye tabi işlemler üzerinden hesaplanan katma değer vergisinden, bu Kanunda aksine hüküm olmadıkça, faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen katma değer vergisini indirebilecekleri; indirim hakkının da vergiyi doğuran olayın vuku bulduğu takvim yılı aşılmamak şartıyla, ilgili vesikaların kanuni defterlere kaydedildiği vergilendirme döneminde kullanılabilmesi hükme bağlanmıştır.

Aynı Kanunun 34/1 inci maddesinde, yurt içinde veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait katma değer vergisinin, alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinde ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanuni defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebileceği; 53 üncü maddesinde ise bu Kanunda geçen fatura ve benzeri vesikalar tabirinin Vergi Usul Kanununda düzenlenen vesikaları ifade ettiği hükme bağlanmıştır.

**Buna göre, KDV mükelleflerinin işletmelerinde tüketime konu olacak kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri, gıda gibi genel giderlerin ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik edilmesi mümkündür. Ancak, bunlar dışında kalan alış ve giderler ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik edilemeyeceğinden, söz konusu belgelerde yer alan katma değer vergisi de indirim konusu yapılamayacaktır.**

Bilgi edinilmesini rica ederim.

T.C.

**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**

**İZMİR VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI**

**Mükellef Hizmetleri KDV ve Diğer Vergiler Grup Müdürlüğü**

Sayı : B.07.1.GİB.4.35.17.01-35-02-685

28/11/2011

Konu : Personelin seyahatlerinde yapmış olduğu yeme, içme harcamaları, otopark fişleri v.b. için düzenlenen perakende satış vesikalarının gider belgesi olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu belgelere istinaden yüklenilen KDV tutarlarının indirim konusu yapılıp yapılamayacağı hakkında

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, personelinizin şehir içi ve şehir dışı seyahatlerinde yapmış olduğu bedeli fatura düzenleme sınırının altında kalan yeme, içme harcamaları için düzenlenen perakende satış fişleri ile kantar tartım ve otopark fişlerinin gider belgesi olarak kabul edilip edilemeyeceği ve bu belgelere istinaden yüklenilen KDV tutarlarının indirim konusu yapılıp yapılmayacağı hususunda Başkanlığımız görüşünün bildirilmesi istenilmektedir.

**Vergi Usul Kanunu Uygulaması Yönünden:**

Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesinde, ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderlerin safi kazancın tespitinde indirileceği hüküm altına alınmış olup, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 6 ıncı maddesinde de, "...Safi kurum kazancının tespitinde, Gelir Vergisi Kanununun ticari kazanç hakkındaki hükümleri uygulanır." hükmüne yer verilmiştir.

Vergi Usul Kanununun 232 nci maddesinde, "birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler;

- 1 - Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara,
- 2 - Serbest meslek erbabına,
- 3 - Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara,
- 4 - Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere,
- 5 - Vergiden muaf esnafa,

sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin 680 TL yi (2010 yılı için) geçmesi veya bedeli 680 TL den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir." hükmü yer almaktadır.

Bu açıklamalara göre, mükelleflerin şehir içi ve dışındaki iş seyahatlerinde yeme, içme gibi harcamalarının kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi için fatura ile tevsiki mecburidir.

### **Katma Değer Vergisi Kanunu Uygulaması Yönünden:**

KDV Kanununun;

- 29/1-a maddesinde, KDV mükelleflerinin faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV yi bu Kanunda aksine bir hüküm olmadıkça indirebilecekleri,

34/1 maddesinde, yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait KDV nin alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinde ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanuni defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebileceği; aynı maddenin (2) numaralı fıkrasında ise, fatura ve benzeri vesikalarda KDV nin ayrıca gösterilmesine gerek bulunmayan işlemlerde vergi indirim belirlenmesi konusunda Maliye Bakanlığının yetkili olduğu,

- 53 üncü maddesinde, bu Kanunda geçen fatura ve benzeri vesikalar tabirinin Vergi Usul Kanununda düzenlenen vesikaları ifade ettiği,

hükme bağlanmıştır.

Buna göre, KDV mükelleflerinin ticari faaliyetlerinde fatura kullanmaları esas olup, faaliyetlerine yönelik alımlarına ilişkin yükledikleri KDV yi indirim konusu yapılabilmeleri için mal ve hizmet alımlarını fatura ile tevsik etmeleri ve söz konusu faturalarda KDV tutarının ayrıca gösterilmesi gerekmektedir.

Öte yandan, perakende satış fişleri ve yazar kasa fişleri, bu belgelerin Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre "gider belgesi" olarak kabul edildiği durumlarda indirim hakkının kullanılmasına esas teşkil edebilecektir. Söz konusu belgelerin gider belgesi olarak kabul edilmediği hallerde söz konusu belgelerde yer alan KDV tutarlarının indirim konusu yapılması mümkün bulunmamaktadır.

Bu itibarla, personelinizin şehir içi ve şehir dışındaki iş seyahatlerinde yapmış olduğu yeme, içme, tartı, otopark gibi harcamalarının kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi için fatura ile tevsiki mecburi olduğundan, Vergi Usul Kanununa göre gider belgesi olarak kabul edilmeyen, bir başka deyişle, ticari kazancın ya da kurum kazancının tespitinde indirimi mümkün bulunmayan söz konusu harcamalara ait perkande satış fişleri ve yazar kasa fişlerine istinaden yüklenen KDV tutarlarının, KDV Kanununun 30/d maddesi uyarınca indirim konusu yapılması mümkün değildir.

Diğer taraftan, indirimi mümkün olmayan söz konusu tutarların Gelir ve Kurumlar Vergisi açısından işlemin mahiyetine göre gider, maliyet veya kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınabileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.



**T.C.**  
**GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI**  
**İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığı**  
**Gelir Kanunları KDV-ÖTV Grup Müdürlüğü**

Sayı: 39044742-130[Özelge]-E.333687

Tarih: 04.04.2018

**Konu: Perakende satış fişi ile belgelendirilen giderlere ilişkin KDV'nin indirimi**

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, Şirketiniz tarafından iş yerinde tüketilmek amacıyla satın alınan ve bedeli fatura düzenleme mecburiyetini belirleyen kanuni haddi aşmayan mal ve hizmet bedelleri (gıda maddeleri) ile şirket çalışanlarının görevli olarak çıktığı iş seyahatlerinde satın almış olduğu (yemek, otopark, ekmek, içecek) hizmet bedelleri için mal ve hizmet satan kişilerce düzenlenen perakende satış fişleri ile ödeme kaydedici cihaz fişlerinin gider belgesi olarak kullanılmasının mümkün olup olmadığı ve katma değer vergisinin indirim konusu yapıp yapılamayacağı hususunda Başkanlığımız görüşü talep edilmiş olup konu hakkında Müdürlüğümüz görüşü aşağıda açıklanmıştır.

**VERGİ USUL KANUNU YÖNÜNDEN**

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesinin (B) bendinde; "Vergilendirmede vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyeti esastır." denilmiş, vergiyi doğuran olay ve bu olaya ilişkin muamelelerin gerçek mahiyetinin yemin hariç her türlü delille ispatlanabileceği belirtilmiştir.

Anılan Kanunun 228 inci maddesinde ise "Aşağıdaki giderler için ispat edici kağıt aranmaz:

1.Örf ve teamüle göre bir vesikaya istinat ettirilmesi mutad olmayan müteferrik giderler; 2.Vesikanın teminine imkan olmayan giderler; 3.Vergi kanunlarına göre götürü olarak tespit edilen giderler. 1 ve 2 numaralı fıkralarda yazılı giderlerin gerçek miktarları üzerinden kayıtlara geçirilmesi ve miktarlarının işin genişliğine ve mahiyetine uygun bulunması şarttır." hükmüne yer verilmiştir.

Mezkûr Kanunun 232 nci maddesinde; "Birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçiler:

1. Birinci ve ikinci sınıf tüccarlara;
2. Serbest Meslek erbabına;
3. Kazançları basit usulde tespit olunan tüccarlara;
4. Defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilere;
5. Vergiden muaf esnafa.

Sattıkları emtia veya yaptıkları işler için fatura vermek ve bunlar da fatura istemek ve almak mecburiyetindedirler.

Yukarıdakiler dışında kalanların, birinci ve ikinci sınıf tüccarlar ile kazancı basit usulde tespit edilenlerden ve defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerden satın aldıkları emtia veya onlara yaptırdıkları iş bedelinin (01/01/2018 tarihinden geçerli olmak üzere) 1.000-TL'yi geçmesi veya bedeli 1.000-TL'den az olsa dahi istemeleri halinde emtiayı satanın veya işi yapanın fatura vermesi mecburidir." hükmü yer almaktadır.

Aynı kanunun 233 üncü maddesinde ise; birinci ve ikinci sınıf tüccarlar, kazancı basit usulde tespit edilenlerle defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin fatura vermek mecburiyetinde olmadıkları satışları ve yaptıkları işlerin bedellerinin yine aynı maddede sayılan vesikalardan biri ile tevsik olunacağı hükme bağlanmıştır. 167 sıra numaralı Vergi Usul Genel Tebliğinde ise birinci ve ikinci sınıf tüccarlarla defter tutmak mecburiyetinde olan çiftçilerin yukarıda 5 madde halinde sayılan kimselere sattıkları emtia veya yaptıkları işler için satılan emtianın veya yapılan işin bedeli ne olursa olsun fatura vermelerinin, emtiayı satın alan veya hizmeti yaptıran bu kimselerin de fatura istemelerinin ve almalarının zorunlu olduğu ve bunlar için perakende satış fişlerinin geçerli olmayacağı açıklanmıştır.

Ancak, daha sonra yayımlanan 204 ve 206 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile bu düzenlemeye bazı istisnalar getirilerek, mükelleflerin ticari faaliyetlerine ilişkin olarak işyerlerinde kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın aldıkları (kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri gibi) ve bedeli fatura düzenleme mecburiyetini belirleyen kanuni haddi aşmayan mal ve hizmet bedelleri için düzenlenen perakende satış veya yazar kasa fişlerinin gider belgesi olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür. İşletmenin tüketimi dışında satışa konu olacak mal ve hizmetlerin alımlarında ise bedeli ne olursa olsun fatura düzenlenmesi defterlere faturalara dayanılarak kayıt yapılması gerektiği açıklanmıştır.

Ayrıca, 275 sıra numaralı Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile de, taksi işleten mükelleflerden alınan ve tutarı fatura düzenleme mecburiyetine ilişkin kanuni haddi aşmayan perakende satış fişlerinin de, gider belgesi olarak kabul edilmesi uygun görülmüştür.

Yukarıda yer alan hüküm ve açıklamalara göre; ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi ile ilgili olmaları şartıyla fatura düzenleme haddinin altında kalan, iş yerinde ve şantiyede kullanılmak ve tüketilmek amacıyla satın alınan kırtasiye, büro ve temizlik giderleri, su, gıda giderleri için alınan perakende satış veya ödeme kaydedici cihaz fişlerinin gider belgesi olarak kullanılması mümkün bulunmaktadır. Ancak, şirket çalışanlarının şirket dışında yiyecek, konaklama ve yol giderleri, otopark ve misafir ağırlamaya ilişkin giderlerin bu kapsamda değerlendirilmesi söz konusu değildir.

Diğer taraftan, şirket çalışanlarının görevli olarak şehir içi ve dışındaki şantiyelere gittiklerinde yapmış oldukları yemek vb. harcamaların kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi için fatura ile tevsik edilmesi gerekmektedir.

## **KATMA DEĞER VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN**

3065 sayılı KDV Kanununun;

29/1-a maddesinde, KDV mükelleflerinin faaliyetlerine ilişkin olarak kendilerine yapılan teslim ve hizmetler dolayısıyla hesaplanarak düzenlenen fatura ve benzeri vesikalarda gösterilen KDV'yi bu Kanunda aksine bir hüküm olmadıkça indirebilecekleri,

30/d maddesinde, Gelir ve Kurumlar Vergisi kanunlarına göre kazancın tespitinde indirimi kabul edilmeyen giderler dolayısıyla ödenen katma değer vergisinin indirim konusu yapılamayacağı,

34/1 maddesinde, yurt içinden sağlanan veya ithal olunan mal ve hizmetlere ait KDV'nin alış faturası veya benzeri vesikalar ve gümrük makbuzu üzerinde ayrıca gösterilmek ve bu vesikalar kanuni defterlere kaydedilmek şartıyla indirilebileceği,

53 üncü maddesinde, bu Kanunda geçen fatura ve benzeri vesikalar tabirinin Vergi Usul Kanununda düzenlenen vesikaları ifade ettiği,

hükme bağlanmıştır.

KDV Genel Uygulama Tebliğinin "III/C-5.İndirimin Belgelendirilmesi" başlıklı bölümünde,

"... KDV mükelleflerinin işletmelerinde tüketime konu olacak kırtasiye, büro ve temizlik malzemeleri, gıda gibi genel giderlerin ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik edilmesi mümkündür. Ancak, bunlar dışında kalan alış ve giderler ödeme kaydedici cihaz fişi ile tevsik edilemeyeceğinden, söz konusu belgelerde yer alan KDV de indirim konusu yapılamaz."

açıklamalarına yer verilmiştir.

Buna göre, Şirketiniz tarafından iş yerinde kullanılmak üzere perakende satış fişi veya yazar kasa fişi ile satın alınan kırtasiye, büro ve temizlik giderleri, su, gıda giderlerine ilişkin KDV nin indirim konusu yapılması mümkün bulunmaktadır.

Ancak şirket personelinin iş seyahatlerinde yapmış olduğu çeşitli masrafların kurum kazancının tespitinde gider olarak dikkate alınabilmesi için fatura tevsiki mecburi olduğundan, Vergi Usul Kanununa göre gider belgesi olarak kabul edilmeyen, bir başka ifadeyle, ticari kazancın ya da kurum kazancının tespitinde indirimi mümkün bulunmayan söz konusu harcamalara ait perakende satış fişleri ve yazar kasa fişlerine istinaden yüklenilen KDV tutarlarının, KDV Kanununun 30/d maddesi uyarınca indirim konusu yapılması mümkün değildir.

Diğer taraftan, indirimi mümkün olmayan söz konusu tutarların Gelir ve Kurumlar Vergisi açısından işlemin mahiyetine göre gider, maliyet veya kanunen kabul edilmeyen gider olarak dikkate alınabileceği tabiidir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.